
ДЕРЖАВНА СЛУЖБА

УДК 004:35:35.08

Л. В. Прудиус

кандидат наук з державного управління,
заступник директора, начальник відділу
програмного забезпечення та інноваційних технологій
Інституту підвищення кваліфікації керівних кадрів
Національної академії державного управління при Президентові України

РОЗВИТОК ЕЛЕКТРОННОГО ВРЯДУВАННЯ НА ДЕРЖАВНІЙ СЛУЖБІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У статті досліджується проблема розвитку електронного врядування на державній службі з урахуванням європейських стандартів та відповідно до нового Закону України «Про державну службу». Визначено основні міжнародні договори і угоди з питань електронного врядування, ратифіковані Україною, та прийнято відповідно до них вітчизняні нормативно-правові акти. Проаналізовано Закон України «Про державну службу» щодо механізмів упровадження електронного врядування на державній службі. Внесено пропозиції щодо подальшого розвитку електронного врядування на державній службі.

Ключові слова: інформаційне суспільство, інформаційні технології, електронний уряд, електронна взаємодія, електронний документообіг, електронний цифровий підпис, електронні послуги, державні службовці, проходження державної служби, європейські стандарти.

Постановка проблеми. Одним із головних пріоритетів України є прагнення побудувати орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток інформаційне суспільство, в якому кожен міг би створювати і накопичувати інформацію та знання, мати до них вільний доступ, користуватися і обмінюватися ними, щоб надати можливість кожній людині повною мірою реалізувати свій потенціал, сприяючи суспільному і особистому розвитку та підвищуючи якість життя [41]. Електронне урядування є одним з інструментів розвитку інформаційного суспільства, впровадження якого сприятиме створенню умов для відкритого і прозорого державного управління [48].

З метою побудови прозорої системи державного управління, створення професійного інституту державної служби, забезпечення її ефективності однією з пер-

шочергових реформ – Стратегією сталого розвитку «Україна – 2020» – визначено реалізацію реформи державного управління. Її результатом має стати створення ефективної, прозорої, відкритої та гнучкої структури публічної адміністрації із застосуванням новітніх інформаційно-комунікативних технологій (е-урядування), що здатна виробляти і реалізовувати цілісну державну політику, спрямовану на суспільний сталий розвиток і адекватне реагування на внутрішні та зовнішні виклики [47].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В умовах європейської інтеграції України, яка сприяє розвитку громадянського суспільства та адаптації державної служби до європейських стандартів, питання впровадження в органах державної влади електронного врядування є надзвичайно актуальним. Цій проблемі присвячені дослідження В.М. Бабаєва, М.М. Новікової, С.О. Гайдученко [1],

В.М. Дрешпака, О.А. Вискуба [9], В.В. Єгнова [10] та багатьох інших.

Разом із тим, незважаючи на великий науковий інтерес до зазначеного питання, проблема розвитку електронного врядування на державній службі України потребує подальших досліджень з урахуванням європейських стандартів та відповідно до вимог нового Закону України «Про державну службу».

Мета статті. Головною метою цієї роботи є дослідження проблеми розвитку електронного врядування на державній службі України з урахуванням європейських стандартів та відповідно до нового Закону України «Про державну службу».

Виклад основного матеріалу. Запровадження технологій електронного урядування було визначено Стратегією державної кадрової політики на 2012–2020 роки одним із першочергових завдань для модернізації державної служби [46].

Електронне урядування – форма організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян. Головною складовою електронного урядування є електронний уряд – єдина інфраструктура міжвідомчої автоматизованої інформаційної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування між собою, з громадянами і суб'єктами господарювання [48].

На сьогодні розвиток електронного урядування в Україні спрямований на: забезпечення захисту прав громадян на доступ до державної інформації; залучення громадян до участі в управлінні державними справами; вдосконалення технології державного управління; підвищення якості управлінських рішень; подолання «інформаційної нерівності», зокрема шляхом створення спеціальних центрів (пунктів) надання інформаційних послуг, центрів обслуговування населення (кол-центрів), веб-порталів надання послуг; організації надання послуг громадянам і суб'єктам господарювання в електронному вигляді

з використанням Інтернету та інших засобів, насамперед за принципом «єдиного вікна»; надання громадянам можливості навчатися протягом усього життя; деперсоніфікацію надання адміністративних послуг із метою зниження рівня корупції в державних органах; організацію інформаційної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування на базі електронного документообігу з використанням електронного цифрового підпису; забезпечення передачі і довгострокового зберігання електронних документів у державних архівах, музеях, бібліотеках, підтримка їх в актуалізованому стані та надання доступу до них [48].

Становленню та розвитку в Україні електронного урядування передувала велика робота, спрямована на вивчення міжнародного досвіду і адаптацію вітчизняної інформаційної системи до європейських стандартів електронного урядування та розробку відповідної нормативно-правової бази.

Зокрема, серед основних міжнародних договорів і угод, які були ратифіковані Україною, слід зазначити Окінавську хартію глобального інформаційного суспільства, прийняту лідерами країн G8 22 липня 2000 року [16]; Директиву 1999/93/ЄС Європейського парламенту та Ради «Про систему електронних підписів, що застосовується в межах Співтовариства» від 13 грудня 1999 року [7]; Декларацію про європейську політику у галузі нових інформаційних технологій, прийняту Комітетом міністрів Ради Європи 06 травня 1999 року [3]; Типовий закон ЮНІСІТ-РАЛ «Про електронні підписи», прийнятий Комісією ООН 05 липня 2001 року [54]; Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи державам-учасникам з електронної демократії (в яких визначені такі сектори (напрями) е-демократії, як: е-парламент, е-законотворення, е-голосування, е-правосуддя, е-медіація (досудове вирішення спорів), е-навколишнє середовище (екологія), е-вибори, е-референдум, е-ініціативи, е-голосування, е-консультації, е-петиції, е-політичні компанії, е-опитування) [52] та інші [6; 8; 14].

Впроваджуючи європейські стандарти електронного урядування Україною було

прийнято цілу низку нормативно-правових актів, основними з яких є закони України: «Про інформацію» (1992 р.) [39], «Про Національну програму інформатизації» (1998 р.) [40], «Про електронні документи та електронний документообіг» (2003 р.) [23]; «Про електронний цифровий підпис» (2003 р.) [25]; «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки» (2007 р.) [41]; «Про захист персональних даних» (2010 р.) [38]; «Про доступ до публічної інформації» (2011 р.) [22]; «Про адміністративні послуги» (2012 р.) [17]; «Концепція розвитку електронного урядування в Україні» [48] та інші [4; 5; 18; 20; 24; 27–37; 45; 47; 50; 51].

Фактично розбудова майбутньої «електронної держави Україна» відбувається сьогодні на основі низки відокремлених національних проектів, яким можна дати умовні назви: 1) «Інформаційна відкритість органів державної влади», що включає проекти: е-присутність; відкритий уряд; е-доступ до публічної інформації; 2) «Е-взаємодія в системі державної влади»; 3) «Е-послуги»; 4) «Е-консультації з громадськістю» з проведення е-обговорень проектів нормативно-регуляторних актів [1].

Із метою розвитку електронного урядування на місцевому рівні впроваджуються проекти «Електронний регіон», створюються регіональний віртуальний офіс надання електронних адміністративних послуг, регіональна мережа інформаційно-ресурсних центрів «Відкрита влада» тощо [9].

Варто зазначити, що новий виток розвитку процесу електронного урядування в Україні розпочався в 2015 році після ратифікації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами – з іншої (далі – Угода про асоціацію між Україною та ЄС) [44], прийняття Угоди про коаліцію депутатських фракцій у Верховній Раді України восьмого скликання (далі – Коаліційна угода) (2014 рік) [55], Програми діяльності Кабінету Міністрів України [42] та схвалення Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» [47].

Для запровадження електронного урядування на державній службі Програмою діяльності Кабінету Міністрів України було передбачено: запровадження надання електронних безконтактних послуг (2015–2016 роки); електронну ідентифікацію та електронний підпис громадянина (до 2017 року); відмову від паперового документообігу (2015–2016 роки); розроблення та сприяння прийняттю закону про єдину систему електронної взаємодії (2015 рік); розроблення та сприяння прийняттю закону про відкриті дані (2015 рік), а також створення Єдиного електронного реєстру декларацій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру державних службовців (2015 рік), відкриття інформації про кінцевих вигодонабувачів юридичних осіб та інформації про зареєстровані права на нерухоме майно (майнові реєстри) (2015 рік) тощо [42].

На сьогодні в Україні створено урядовий веб-портал, органами державної влади всіх рівнів утворено офіційні веб-сайти (веб-сторінки) та розпочато роботу з упрощення електронного документообігу, IP-телефонії, створення е-громадської приймальні; запроваджується цифровий підпис, здійснюється робота щодо видання сертифікатів ключів; запроваджено надання звітності у електронній формі, зокрема розроблено та впроваджено програмне забезпечення «Єдине вікно подання електронної звітності» [11]; започатковано процес надання органами державної влади електронних послуг; створюються електронні бази даних, єдині державні електронні реєстри, у тому числі створено Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів [15], веб-портал «Е-демократія» [2], Єдиний державний веб-портал відкритих даних [12] та Єдиний державний портал адміністративних послуг [13], система електронної взаємодії органів виконавчої влади (СЕВ ОВВ) [53], проводяться інтернет-конференції, відео-конференції з громадськістю тощо.

Крім того, Законом України від 09 квітня 2015 року № 319-VIII [18] внесено зміни до деяких законів України щодо доступу до публічної інформації у формі відкритих даних; розпорядженням Кабінету

Міністрів України від 23 грудня 2015 р. № 1428-р схвалено Концепцію створення національної системи ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства [50]; внесено зміни до Закону України «Про звернення громадян» щодо запровадження електронного звернення та електронної петиції як дієвого механізму співпраці влади та суспільства [20]; затверджено Порядок розгляду електронної петиції, адресованої Кабінету Міністрів України [34]; розроблено проект закону України «Про єдину систему електронної взаємодії» [26] та проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку системи надання електронних послуг в Україні» [49].

Також важливим кроком для розвитку електронного врядування в Україні стало прийняття Закону України «Про публічні закупівлі» [43], який передбачає введення електронної системи ProZorro для забезпечення ефективного та прозорого здійснення закупівель, створення конкурентного середовища у сфері публічних закупівель, запобігання проявам корупції у цій сфері та розвитку добросовісної конкуренції, а також прийняття Закону України «Про внесення змін у деякі законодавчі акти України щодо особливостей надання посадовими особами декларацій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру в 2016 році» [19] щодо запровадження електронного декларування тощо.

Тобто розвиток е-врядування на державній службі в Україні здійснюється завдяки створенню правовим засадам для його повноцінного функціонування.

Важливо відмітити, що основні засади розвитку електронного врядування щодо забезпечення прозорості та підзвітності державної служби перед суспільством враховані у новій редакції Закону України «Про державну службу» [21].

Зокрема, відповідно до статті 16 Закону України «Про державну службу» засідання Комісії з питань вищого корпусу державної служби проводяться прозоро, оголошення про їх проведення, порядок денний, протоколи таких засідань та висновки Комісії оприлюднюються на офіційному веб-сайті Кабінету Міністрів України; статтею 23

Закону передбачено оприлюднення інформації про вакантну посаду державної служби та оголошення про проведення конкурсу на офіційних веб-сайтах державного органу, в якому проводиться конкурс, а статтею 28 – оприлюднення інформації про переможця конкурсу; відповідно до статті 45 Закону публічний звіт керівника органу виконавчої влади, а саме інформація про проведення публічного звіту керівника органу виконавчої влади розміщується не пізніше, як за тиждень до звіту та після нього на офіційному веб-сайті відповідного органу виконавчої влади та в засобах масової інформації [21].

Висновки і пропозиції. Таким чином, розвиток електронного врядування на державній службі здійснюється відповідно до вимог європейських стандартів і спрямований на широке застосування інформаційних комп'ютерних технологій для забезпечення відкритості і прозорості державної служби.

Відповідно до Закону України «Про державну службу» [21] електронне врядування на державній службі орієнтоване на розширення спектру інформації стосовно вакантних посад державних службовців, відомостей про претендентів для роботи на посадах державних службовців; забезпечення функціонування інформаційної системи з питань добору кадрів і обліку проходження служби державними службовцями, підвищення рівня їх професійної компетентності, що сприятиме як підвищенню ефективності діяльності державних службовців, так і державної служби в цілому.

Разом із тим, електронне врядування на державній службі пропонуємо також застосовувати:

1) у діяльності Національного агентства України з питань державної служби (з урахуванням статті 13 Закону України «Про державну службу»), а саме:

– забезпечення Національним агентством України з питань державної служби ведення і оприлюднення єдиного електронного переліку вакантних посад державної служби в державних органах та переможців конкурсів;

– направлення державним органам та їх посадовим особам електронних вимог про скасування рішень таких органів із

питань державної служби, які суперечать законодавству в частині реалізації громадянами права на державну службу та оприлюднення їх на офіційному веб-сайті;

- надання онлайн методичної допомоги службам управління персоналом у державних органах;

- проведення онлайн моніторингу вакантних посад державної служби категорії «А»;

- ведення електронного обліку державних службовців категорії «А», строк повноважень яких закінчується, а також тих, які після звільнення не працевлаштовані в установленому порядку, але не довше одного року з дня закінчення строку призначення на посаду;

2) під час проведення конкурсу на заміщення вакантних посад державних службовців (за умови ідентифікації особи та наявності цифрового підпису), а саме запровадивши подання претендентом електронної заяви на участь у конкурсі, засвідченої цифровим підписом; подання копій документів шляхом їх сканування та направлення в електронному вигляді; проведення електронного тестування та оприлюднення його результатів на офіційному веб-сайті органу; проведення співбесіди у режимі онлайн та оприлюднення її результатів на офіційному веб-сайті органу; розв'язання ситуаційних завдань у режимі онлайн та оприлюднення їх результатів на офіційному веб-сайті органу (крім категорії «В»);

3) під час проходження державної служби, а саме, запровадивши проведення електронного щорічного оцінювання результатів службової діяльності державного службовця; дистанційного навчання; електронну індивідуальну програму підвищення рівня професійної компетентності державного службовця, електронні документи про підвищення кваліфікації державних службовців (за професійними програмами, програмами тематичних короткострокових семінарів, програмами тематичних постійно діючих семінарів, тренінгів, самоосвіти); електронне наставництво; формування та ведення електронної дисциплінарної справи;

4) у кадровому діловодстві – оновивши комп'ютерну систему обліку державних

службовців «Картка» в рамках єдиної державної комп'ютерної системи «Кадри» та запровадивши: електронну особову справу державного службовця, електронне посвідчення особи державного службовця та електронне пенсійне посвідчення, електронну посадову інструкцію державного службовця, електронну трудову книжку (раніше вже був запропонований проект закону, який передбачає скасування трудових книжок), відповідні електронні журнали обліку (наказів по відрядженнях, по відпустках, по особовому складу), забезпечивши ведення електронного штатного розкладу, електронного табельного обліку робочого часу, електронної кадрової звітності, електронної номенклатури справ, розробивши електронну програму для автоматичного обчислення стажу державної служби.

Крім того, з метою виконання Рекомендацій парламентських слухань на тему: «Реформи галузі інформаційно-комунікаційних технологій та розвиток інформаційного простору України» від 31 березня 2016 року № 1073-VIII [45] та для ефективного розвитку електронного врядування на державній службі необхідно:

- звернути увагу на цифрову грамотність державних службовців та забезпечити підвищення їх кваліфікації за програмами відповідних тренінгів;

- забезпечити впровадження на державній службі міжнародних (ISO) та європейських стандартів групи «Information technology-Learning, education and training» (Інформаційні технології для навчання, освіти і тренінгу);

- розробити стандарти ІКТ-компетентності учасників навчального процесу (для державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування).

Список використаної літератури:

1. Бабаєв В.М. Текст лекцій з дисципліни «Електронне урядування» (для студентів 5 курсу спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (денної форми навчання) / В.М. Бабаєв, М.М. Новікова, С.О. Гайдученко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2014. – 127 с.
2. Веб-портал «Е-демократія». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://enarod.org/terms/>.

3. Декларація про європейську політику у галузі нових інформаційних технологій : Міжнародний документ від 06.05.1999. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_040.
4. Деякі питання електронної взаємодії органів виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2012 № 670. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/670-2012-%D0%BF>.
5. Деякі питання підготовки проектів актів законодавства в електронній формі : Постанова Кабінету Міністрів України від 27.05.2015 № 351. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/351-2015-%D0%BF>.
6. Директива Європейського парламенту та Ради «Про правовий захист баз даних» : Міжнародний документ від 11.03.1996 № 96/9/ЄС. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_241.
7. Директива 1999/93/ЄС Європейського парламенту та Ради «Про систему електронних підписів, що застосовується в межах Співтовариства»: Міжнародний документ, Вимоги [...] від 13.12.1999 № 1999/93/ЄС. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_240.
8. Директива 2002/58/ЄС Європейського парламенту та Ради від 12 липня 2002 року про обробку персональних даних та захист таємниці сектора електронних комунікацій. (Директива про секретність та електронні комунікації). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nkrzi.gov.ua/images/upload/58/19/6f96b8148ef15842f70c3a3dd98f055b.pdf>.
9. Дрешпак В.М. Досвід реалізації проектів із розвитку системи надання електронних адміністративних послуг у Дніпропетровській області / В.М. Дрешпак, О.А. Вискуб. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://www.dbuara.dp.ua/zbirnik/2014-01\(11\)/20.pdf](http://www.dbuara.dp.ua/zbirnik/2014-01(11)/20.pdf).
10. Єганов В.В. Проблеми та перспективи впровадження системи електронного врядування в Україні / В.В. Єганов // Державне будівництво. – 2012. – № 2. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2012_2_7.
11. «Єдине вікно подання електронної звітності». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://prokey.org.ua/instrukcii-po-rabote-s-po-iedine-vikno-podannya-elektronnoyi-zvitnosti>.
12. Єдиний державний веб-портал відкритих даних. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://data.gov.ua/>.
13. Єдиний державний портал адміністративних послуг. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://poslugy.gov.ua/>.
14. Конвенція про кіберзлочинність : Конвенція від 23.11.2001. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_575.
15. Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://e-resurs.gov.ua/>.
16. Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства : Міжнародний документ від 22.07.2000. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/998_163.
17. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013. – № 32. – Ст. 409.
18. Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу до публічної інформації у формі відкритих даних : Закон України від 09.04.2015 № 319-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015. – № 25. – Ст. 192.
19. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей подання службовими особами декларацій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру у 2016 році : Закон України від 15.03.2016 № 1022-VIII. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1022-19>.
20. Про внесення змін до Закону України «Про звернення громадян» щодо електронного звернення та електронної петиції : Закон України від 02.07.2015 № 577-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015. – № 35. – Ст. 341.
21. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.
22. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011. – № 32. – Ст. 314.
23. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 № 851-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003. – № 36. – Ст. 275.

24. Про електронний обмін службовими документами в органах виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 17 липня 2009 р. № 733. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/733-2009-%D0%BF>.
25. Про електронний цифровий підпис : Закон України від 22.05.2003 № 852- IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003. – № 36. – Ст. 276.
26. Про єдину систему електронної взаємодії : проект закону України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://old.minregion.gov.ua/attachments/files/press/oralyuvalnyu_period 2015.
27. Про затвердження плану заходів щодо створення Єдиного державного порталу адміністративних послуг : розпорядження Кабінету Міністрів України від 11.09.2013 № 718-р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/718-2013-%D1%80>.
28. Про затвердження Положення про Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2004 № 326. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/326-2004-%D0%BF>.
29. Про затвердження Положення про центральний засвідчувальний орган : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2004 № 1451. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1451-2004-%D0%BF>.
30. Про затвердження Порядку акредитації центру сертифікації ключів : Постанова Кабінету Міністрів України від 13.07.2004 № 903. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/903-2004-%D0%BF>.
31. Про затвердження Порядку засвідчення наявності електронного документа (електронних даних) на певний момент часу : Постанова Кабінету Міністрів України від 26.05.2004 № 680. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/680-2004-%D0%BF>.
32. Про затвердження Порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2004 № 1452. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1452-2004-%D0%BF>.
33. Про затвердження Порядку роботи з електронними документами через систему електронної взаємодії органів виконавчої влади з використанням електронного цифрового підпису : наказ Міністерства юстиції України від 01.11.2012 № 1600/5. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1854-12>.
34. Про затвердження Порядку розгляду електронної петиції, адресованої Кабінету Міністрів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.2016 № 457. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/457-2016-%D0%BF>.
35. Про затвердження Стратегії реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні на період до 2017 року та плану заходів щодо її реалізації : розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 № 227-р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/227-2015-%D1%80>.
36. Про затвердження Типової інструкції з діловодства у центральних органах виконавчої влади, Раді Міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 № 1242. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1242-2011-%D0%BF>.
37. Про затвердження Типового порядку здійснення електронного документообігу в органах виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2004 № 1453. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1453-2004-%D0%BF>.
38. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010. – № 34. – Ст. 481.
39. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992. – № 48. – Ст. 650.
40. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04.02.1998 № 74/98-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998. – № 27–28. – Ст. 181.
41. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015

- роки : Закон України від 09.01.2007 № 537-V // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2007. – № 12. – Ст. 102.
42. Про Програму діяльності Кабінету Міністрів України : Постанова Верховної Ради України від 11.12.2014 № 26-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016. – № 18. – Ст. 208.
43. Про публічні закупівлі : Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016. – № 9. – Ст. 89.
44. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами – з іншої: Закон України від 16.09.2014 № 1678-VII. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1678-18>.
45. Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Реформи галузі інформаційно-комунікаційних технологій та розвиток інформаційного простору України» : Постанова Верховної Ради України від 31.03.2016 № 1073-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016. – № 17. – Ст. 191.
46. Про Стратегію державної кадрової політики на 2012–2020 роки : Указ Президента України від 01.02.2012 № 45/2012. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/45/2012>.
47. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України від 12.01.2015 № 5/2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.
48. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2010 № 2250-р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2250-2010-%D1%80>.
49. Про схвалення Концепції розвитку системи надання електронних послуг в Україні : проект розпорядження Кабінету Міністрів України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.dknii.gov.ua/proekt_rozporядzhennya.
50. Про схвалення Концепції створення національної системи ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.12.2015 № 1428-р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1428-2015-%D1%80>.
51. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 № 386-р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80>.
52. Рекомендації CM/Rec (2009)1 про електронну демократію (е-демократія) [Recommendation CM/Rec(2009)1 of Committee of Ministers to member states on electronic democracy (e-democracy) (Adopted by the Committee of Ministers on 18 February 2009 at 1049th meeting of Ministers' Deputies)]. – [Електронний ресурс]. – Офіційний веб-сайт Ради Європи. – Режим доступу: http://www.coe.int/t/dgap/democracy/Activities/GGIS/CAHDE/Default_en.asp.
53. Система електронної взаємодії органів виконавчої влади (СЕВ ОБВ). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dir.gov.ua/content>.
54. Типовий закон ЮНІСІТРАЛ «Про електронні підписи» : Закон від 05.07.2001. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukraine.uapravo.net/data/base46/ukr46910.htm>.
55. Угода про коаліцію депутатських фракцій у Верховній Раді України восьмого скликання «Європейська Україна» : Угода від 27.11.2014. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0001001-15>.

Прудюс Л. В. Развитие электронного управления на государственной службе: состояние и перспективы

В статье исследуется проблема развития электронного управления на государственной службе с учетом европейских стандартов и в соответствии с новым Законом Украины «О государственной службе». Определены основные международные договоры и соглашения по вопросам электронного управления, ратифицированы Украиной, а также приняты в соответствии с ними отечественные нормативно-правовые акты. Проанализирован Закон Украины «О государственной службе» относительно механизмов внедрения электронного управления на государственной службе. Внесены предложения по дальнейшему развитию электронного управления на государственной службе.

Ключевые слова: *информационное общество, информационные технологии, электронное правительство, электронное взаимодействие, электронный документооборот, электронная цифровая подпись, электронные услуги, государственные служащие, прохождение государственной службы, европейские стандарты.*

Prudyus L. Development of Electronic government in civil service: status and perspectives

In the article issue on electronic government (e-government) development in civil service according to European standards and new Law of Ukraine «On Civil Service» are researched. Main international agreements and treaties on e-government (ratified by Ukraine) were determined. National legal acts were adopted in line with abovementioned contracts. The law of Ukraine «On Civil Service» concerning mechanisms of e-government implementation in civil service was analyzed. The further development of e-governance in civil service are proposed.

Key words: *information society, electronic government, electronic interaction, electronic document management, digital signature, electronic services, civil servants, civil service performance, European standards.*